

de la cançó popular). El Cant III se centra en la idea de l'home itinerant - "Un camí! / Quina cosa més curta de dir! / Quina cosa més llarga de seguir!..." - explicitant les virtualitats del camí de Betlem, camí de l'alliberament de l'esperit per la fe. El Cant IV i darrer ens situa ja davant de la Cova i manifesta tota l'exultança d'haver trobat Jesús (ací s'esplaia fent una glossa, particularment emotiva i sensible de la cançó popular "El Noi de la Mare"). El Final ve a ser una recapitulació de les vivències nadalenques i un clam enfervorit dels anhels humans de Redempció.

Es tracta, com veiem, d'una obra de molts singulars característiques i que porta el segell d'una rebel·lionalitat tant en el seu plantejament com en el seu to. Em sembla que endebades cercariem, en la literatura catalana, una obra anterior a aquesta de Sagarra que hagués pogut servir, a aquest, de model o patró. Siguin quins siguin els valors que li haguem de reconèixer, és indiscutible la seva originalitat. No té res a veure amb els famosos "villancicos" o les "nadales", ni, d'altra banda, se situa dins el món de les filigranes teològiques versificades que només la gent sàvia poden assaborir. Diríem que va per una tercera via, potser una mica mundana si la comparem amb aquestes altres dues que acabo d'esmentar. Sagarra es mira i sent el Nadal des del carrer, però no pas amb esperit crític, com si fos un agnòstic o un descregut, sinó amb l'actitud d'un creient que tal vegada té una fe un xic esmorteïda i que se sent interpel·lat pel Misteri Nadalenc: "Ai! Si no fos aquesta nit tan clara / Seríem tros de carn i pensament..." Exactament igual, diria jo, que tants i tants de nosaltres.

Si us sembla bé, deixem ací la cosa. Sense endinsar-nos en majors i més rigorosos anàlisis, congratulem-nos de tenir, pensat i escrit en català, a més dels quartets que amb exquisida delicadesa han dedicat al Nadal tants i tants poetes devots, aquest Poema d'ambiciosa volada que, si no ha estat escrit avui mateix, parla ben bé en el nostre llenguatge.

**Fragment
d'"EL POEMA
DE NADAL"
de Josep M.
de Sagarra**

La nostra vanitat, prou s'afigura
que està damunt del bé i del mal,
més no hi val ganivet, ni ànima dura,
és més forta la nit de Nadal!
Ai, si no fos aquesta nit, tan clara!
Seríem tros de carn i pensament
que no coneix d'on ve, ni on va, ni on para,
pell d'home que arrossega la corrent!
Però Nadai ens ha pintat el rostre
amb un vermell precís i decidit
i ens dóna un sentiment de llar, de sostre,
de terra, de nissaga i d'esperit.
I ens dóna un punt d'humilitat de cendra
per estimar un recó dintre l'espai
i desperta en el cor aquell blau tendre
que hem volgut escanyar i que no mor mai.

GESTORIA ADMINISTRATIVA

Codina

Advocat Cirera, 32
Tels. 725 93 22 - 725 95 32
725 97 21 - 726 01 64

SABADELL